

Loviisan kaupungin lausunto Itärata Oy:n Itärata-hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

KH 09.03.2026
55/11.00.02/2026

Valmistelija

Kaupunkisuunnittelupäällikkö Marko Luukkonen 0440 555 403,
ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen 0440 555 373

Lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on ilmoittanut kuulutuksella 13.01.2026 Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen nähtävillä olost. YVA-selostuksesta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Lupa- ja valvontavirastoon viimeistään 13.3.2026. Viitteeksi LVV-U/20947/2026.

Lausunnolla oleva materiaali löytyy osoitteesta:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/itarata-vantaa-tuusula-kerava-sipoo-porvoo-loviisa-myrskylä-lapinjarvi-kouvola>

Loviisan kaupunki on vuonna 2024 lausunut hanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). Tuolloin YVA-menettely oli alkuvaiheessa, joten lausunto koski hankkeen tavoitteita, lähtökohtia, selvityksiä ja menetelmiä. Lausunnossaan kaupunki kiinnitti huomiota mm. siihen, että Lapinjärven mukaan nimettyjen vaihtoehtojen suunnittelussa tulee varautua paikallisliikennettä palvelevan seisakkeen mahdollistamiseen Koskenkylään. Huolena nostettiin esille myös Helsingin ja Loviisan välisen bussiliikenteen markkinaehtoiset toimintaedellytykset tilanteessa, jossa valtaosa Porvoon liikenteestä korvautuisi junayhteydellä. Myös asumiselle ja elinkeinoille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia edellytettiin arvioitavaksi ja minimoitavaksi.

Nyt lausunnolla on ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA-selostus), jossa on kuvattu arvioitavat ratalinjausvaihtoehdot ja niiden ympäristövaikutukset sekä johtopäätökset. Nähtävillä olon jälkeen YVA-selostusvaiheen päätteeksi yhteysviranomaisen antaa arviointiselostuksesta perustelun päätelmän. Sillä tarkoitetaan yhteysviranomaisen tekemää perusteltua johtopäätöstä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Se tehdään arviointiselostuksen sisällön, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta (YVA-lain 2 §). Perusteltuun päätelmään liittyy arvioinnin sisällön riittävyyden ja laadun todentaminen.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa nykyistä nopeampi kaukojunaliikenne itäiseen Suomeen: Savon ja Karjalan ratoja pitkin Kuopioon, Joensuuhun ja Kainuuseen. Lisäksi tavoitteena on yhdistää Porvoon kaupunki nopean rataliikenteen ja lähijunaliikenteen piiriin. (Muualle ei ole suunniteltu asemia, mutta ratasuunnittelussa selvitetään ja huomioidaan mm. lähijunaseisakkeiden toteuttamisedellytykset radanvarsitaajamien yhteyteen.)

Itäradan kokonaispituus on noin 110–114 kilometriä riippuen reittivaihtoehdosta. Rataa suunnitellaan eri vaihtoehtoisissa yhdeksän kunnan alueelle, jotka ovat Vantaa, Tuusula, Kerava, Sipoo, Porvoo,

Loviisa, Lapinjärvi, Myrskylä ja Kouvola. Itärata on Keravalta Porvoon kautta Kouvolaan suunniteltava kaksiraiteinen nopean liikenteen rata. Itärata erkaantuu länsipäässä Pasilan ja Keravan välille suunnitellusta Lentoradasta tunnelissa ja liittyy itäpäässä nykyiseen Lahti–Kouvola-rataan. Kaukoliikenteen lisäksi rata on tarkoitus suunnitella siten, että se mahdollistaa Helsingin ja Porvoon välisen lähijunaliikenteen käynnistymisen. Tavarajunaliikenteen mahdollisuutta tutkitaan Keravan ja Kouvolan välillä.

Tarkasteltavat radan linjausvaihtoehdot on muodostettu hankkeen tavoitteiden sekä aikaisempien suunnitelmien ja selvitysten perusteella. Arvioitavat vaihtoehdot pohjautuvat suurelta osin Itäradan pääsuuntaselvitykseen, joka valmistui tammikuussa 2024. YVA-selostusvaiheessa linjausvaihtoehtoihin ja tarkasteluväleihin on tehty useita muutoksia YVA-ohjelmaan nähden. Tarkasteluvälit Lentorata-Paippistentie ja Paippistentie-Backas on yhdistetty yhdeksi tarkasteluväliksi. Porvoon alueella linjausvaihtoehtoja tarkastellaan Backasista Björkdaliin asti, eli tarkasteluvälin raja on siirtynyt itäpäästään noin 5 kilometriä länteen YVA-ohjelmavaiheeseen nähden. Osuus Teuroinen-Koria on erotettu omaksi tarkasteluvälikseen, sillä osuudella on ainoastaan yksi tarkasteltava linjaus.

Arviointiselostuksessa on arvioitu hankkeen ja ratalinjausvaihtoehtojen keskeiset vaikutukset. Jokaisesta vaikutusteemasta on yksityiskohtainen kuvaus. Vaihtoehdot on lopuksi vertailtu vaikutusteemoittain ja ratavaihtoehdot on koottu koontitaulukkoon. Koontitaulukossa vaikutusten suuntaa on kuvattu värein sekä plussilla ja miinuksilla. Lopuksi arviointiselostuksen raportissa on esitetty johtopäätökset vertailun tuloksista sekä esitys jatkosuunnitteluun valittavasta vaihtoehdosta.

Liite

Loviisan kaupungin lausunto Itärata Oy:n Itärata-hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Ehdotus

Kaupunginhallitus lausuu Itärata Oy:n Itärata-hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta liitteen mukaisesti.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös